

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI**

BUXORO DAVLAT UNIVERSITETI

YOQUB SAIDOV

O`ZBEK DIALEKTOLOGIYASI

(to`ldirilgan va qayta nashri)

O'zbek filologiyasi talabalari uchun o'quv qo'llanma

Buxoro

“Durdona” nashriyoti

2022

UO'K 811.512.133`28(075.8)

81.20'zb-67

S 21

Saidov, Yoqub.

O'zbek dialektologiyasi [Matn] : o'quv qo'llanma / Y. Saidov.

- Buxoro : "Sadridin Salim Buxoriy" Durdona nashriyoti, 2022.

- 74 b.

KBK 81.20'zb-67

Mazkur qo'llanmada o'zbek dialektologiyasining fan sifatidagi xususiyatlari, shakllanishi, o'zbek sheva, lahja, dilektlari va ularga xos sifatlar, shevalarning tarqalishi va tasnifi, fonetik, leksik hamda grammatik o'ziga xosliklari, o'zbek tilining asosiy shevalari, lahjalari va ularga xos belgilar tizimi, Mahmud Koshg`ariy va o'zbek dialektologiyasi, asosiy muammolari hamda hozirgi ahvoli, o'zbek shevalarining o'rganilishi tarixi haqida ma'lumotlar berilgan. Ta'kidlash joizki, ushbu qo'llanmada o'zbek dialektologiyasi bo'yicha to'plangan tajribalar, mavjud qo'llanmalardagi materiallardan foydalanildi.

Qo'llanma oliy o'quv yurtlari o'zbek filologiyasi yo'nalishi talabalari va o'qituvchilariga mo'ljallangan.

Taqrizchilar: **G.Qurbonova**, filologiya fanlari nomzodi, dotsent;
   S.Avezov, filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

Qo'llanma Buxoro davlat universiteti Ilmiy kengashining 2019-yil 26-martidagi kengaytirilgan yig`ilishi qarori bilan nashrga tavsiya etilgan.

ISBN978-9943-5611-9-9

Yoqub SAIDOV

O'ZBEK DIALEKTOLOGIYASI

Муҳаррир: Ф.Муродов

Техник муҳаррир: Г.Самиева

Мусахҳиҳ: А.Қаландаров

Саҳифаловчи: М.Ортиқова

Нашриёт лицензияси АИ № 178. 08.12.2010. Оригинал – макетдан босишга рухсат этилди: 18.02.2022. Бичими 60x84. Кегли 16 шпонли. «Times New Roman» гарн. Офсет босма усулида босилди. Офсет босма қоғози. Босма тобоғи 6. Адади 100. Буюртма №188.

Бухоро вилоят Матбуот ва ахборот бошқармаси
“Durdona” нашриёти: Бухоро шаҳри М.Иқбол кўчаси 11-уй.
Баҳоси келишилган нарҳда.

“Sadriiddin Salim Вухорiy” МЧЖ босмаҳонасида чоп этилди.
Бухоро шаҳри М.Иқбол кўчаси 11-уй. Тел.: 0(365) 221-26-45

Бухоро Давлат университети
кенгашининг 2018-2019 ўқув йили кенгайтирилган йиғилиш
баёнидан кўчирма

*Бухоро шаҳри, университет
кичик мажлислар зали*

*2019 йил 26 март
Соат 15:00*

Кенгаш раиси- А.А. Тўлаганов
Котиб- С.С. Ҳожиев
Кенгаш аъзолари умумий сони: 27
нафар
Қатнашди: 24 нафар Кенгаш аъзоси ва
таклиф қилинганлар (рўйхат асосида)

КУН ТАРТИБИ

2. Турли масала. Мувофиқлаштирувчи кенгашга тавсиялар. БухДУ Ўзбек тилшунослиги кафедраси доценти, ф.ф.д. Ё.Саидовнинг “Ўзбек диалектологияси” номли ўқув қўлланмасини Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тавсия этиш тўғрисида.

Э Ш И Т И Л Д И:

М.Я.Эргашов (Ўқув – услубий бошқарма бошлиғи) сўзга чиқиб, кенгаш аъзоларини БухДУ Ўзбек тилшунослиги кафедраси доценти, ф.ф.д. Ё.Саидовнинг 5120100 – Филология ва тилларни ўқитиш (Ўзбек тили) бакалаврият таълим йўналиши талабалари учун мўлжалланган “Ўзбек диалектологияси” номли ўқув қўлланмасини Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тавсия этиш тўғрисидаги масала билан таништирди.

Мазкур ўқув қўлланмага ф.ф.н, доцент. Г.Н.Қурбонова, ф.ф.н. доцент С.Авезов ва ф.ф.фалсафа доктори (PhD) доцент Г.Тоировалар томонидан ижобий тақриз берганликлари таъкидланди. Шунингдек, университетнинг Ўқув-методик кенгашининг 2019 йил 06 мартдаги 7-сон йиғилишида муҳокама қилинганлиги, хорижий адабиётлардан етарли фойдаланилганлиги ҳамда ўқув қўлланма илмий руҳда ёзилиши таъминлаганлиги таъкидланди.

М.Я.Эргашов ушбу ўқув қўлланмадан кенг китобхонлар фойдаланиши ҳамда айни вақтда бошқа ўқув адабиётларидан мукамаллиги билан фарқланишини таъкидлаб ва унга 200 нусхада эҳтиёж борлигини гапирди.

Кун тартибидаги масала муҳокама қилиниб

мазкур масала бўйича кенгаш қарор қилади:

1. БухДУ Ўзбек тилшунослиги кафедраси доценти, ф.ф.д. Ё.Саидовнинг “Ўзбек диалектологияси” номли ўқув қўлланмаси бошқа ўқув адабиётлардан кўчирилмаганлиги ва ундан професор-ўқитувчилар ҳам фойдаланишлари мумкинлиги алоҳида таъкидлансин.

2. БухДУ Ўзбек тилшунослиги кафедраси доценти, ф.ф.д. Ё.Саидовнинг “Ўзбек диалектологияси” номли ўқув қўлланмаси ўқув

адабиётларни яратишда қўйиладиган барча талабларга жавоб берганлиги учун нашрга тавсия этилсин.

3. БухДУ Ўзбек тилшунослиги кафедраси доценти, ф.ф.д. Ё.Саидовнинг “Ўзбек диалектологияси” номли ўқув қўлланмаси Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаш муҳокамасига тавсия этилсин.

БухДУ кенгаши раиси

БухДУ кенгаши котиби

А.А. Тўлаганов

С.С. Ҳожиев